

Kroz planine Đerdapa

Tako poseduje mrežu odličnih šumskih puteva, đerdap vam pruža priliku i za ispitivanje granica performansi vašeg SUV-a

Srbija je prepuna zanimljivih šumskih puteva koje poznaju samo malobrojni entuzijasti i ljubitelji. Stvoreni da svoje 4x4 ljubimce uposlite na način kako je to fabrika predvidela i tako saznate koliko rubrici ćemo vas upoznavati sa živopisnim trasama koje će vam pružiti puno zadovoljstva. U svakom predstaviti po jednu trasu, dajući kompletan „radar“, opis krajolika i spisak najvažnijih atrakcija bićete. Ovog puta vas vodimo od Duboke preko Šomrde, do Lepenskog vira...

Da bi se upoznao najveći Nacionalni park i najšumovitije područje u Srbiji, treba zaći u njegovu unutrašnjost i preseći ga u najdivljijem delu masiva planinskog grebena Šomrde, posle čega ćete se spustiti na najveću evropsku reku, Dunav, u pitomi ambijent Lepenskog vira...

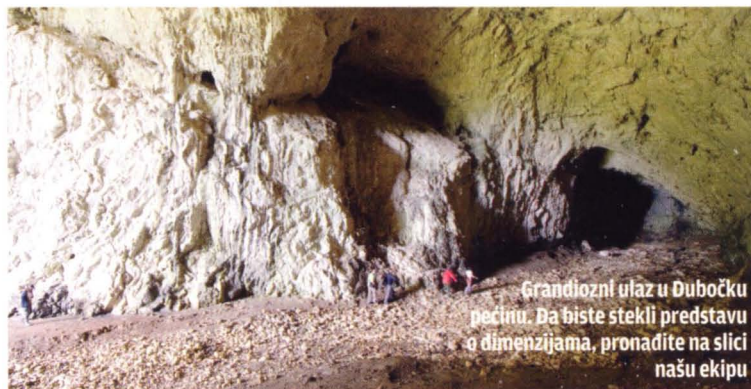
Istočna Srbija predstavlja neiscrpan izvor inspiracije za prave avanturiste, zbog činjenice da je gustina naseljenosti na tom području četiri puta manja nego u zapadnoj Srbiji, pa samim tim i područja netaknute divljine zauzimaju daleko veće prostranstvo. Za razliku od zapadne Srbije, gde po

planinama na svakih nekoliko kilometara nailazite na poneki zaseok, na istoku zemlje nije retkost da kroz guste šume putujete desetinama kilometara, a da pri tom ne

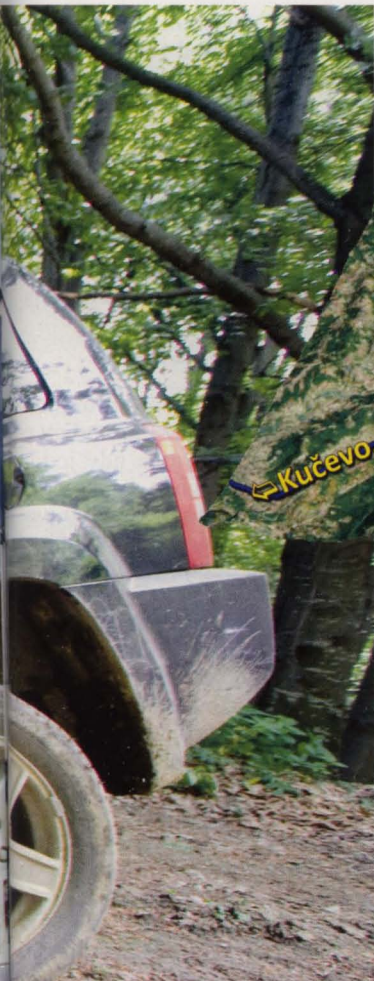
naidete ni na kakvo ljudsko naselje. Iz bogate prirodne riznice ovoga kraja odabrali smo trasu kojom

prolazite kroz srce Nacionalnog parka „Đerdap“, presecajući ga na njegovom najšumovitijem i najređe naseljenom delu.

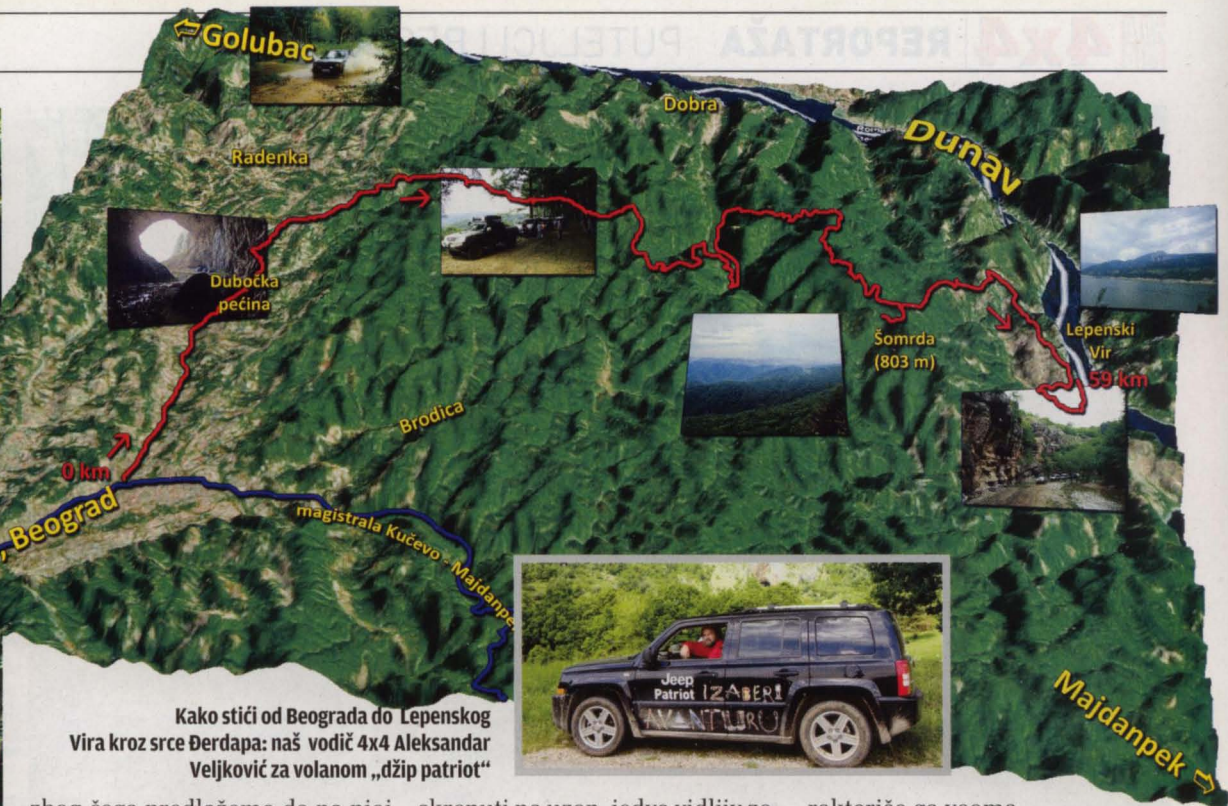
Put od Beograda ka zlatonosnom Peku, iz čije doline kreće naš itinerer, vodi autoputem do isključenja za Požarevac, a zatim južnom obilaznicom oko Požarevca dalje ka Kučevu. Nekoliko kilometara iza Kučeva, na udaljenosti od 142 km od centra Beograda, od magistralnog puta 24 koji produžava dalje ka Majdanpeku, levo se odvaja put ka selima Duboka i Radenka (asfalt, doduše nešto užo), počinje naša avantura. Početak merenja kilometraže na ovoj turi biće upravo na ovoj raskrsnici.

Grandiozni ulaz u Dubočku pećinu. Da biste stekli predstavu o dimenzijama, pronađite na slici našu ekipu

prirode, a koji su kao zaista mogu. U ovoj proju ćemo detaljno koje ne smete da zao-

Kako stići od Beograda do Lepenskog Vira kroz srce Đerdapa: naš vodič 4x4 Aleksandar Veljković za volanom „džip patriot“

zbog čega predlažemo da na njoj resetujete svoj brojač kilometraže, kako biste uspešno pratili zacrtani itinerer. Da ne biste zalutali u šumskom lavirintu, do kojeg ćete uskoro stići, pažljivo pratite priloženi „radar“ puta u našoj tabeli, na kojem su popisana sva skretanja na ovoj 59 km duvoj trasi.

Ne silazite tamo odakle ne možete da izađete

Prva turistička atrakcija pored koje prolazite na trasi puta jeste Dubočka pećina koju ćete na osmom kilometru ugledati kao ogroman zjapeći otvor u dnu stenovitog odseka koji vidite preko livade s leve strane puta. Ukoliko želite da posetite ovaj atraktivan speleološki lokalitet pored kojeg se nalazi lepo izletišta sa ozidanim klupama i stolom i dva potoka sa lepim vodopadima, do nje ga možete stići i vašim terencem tako što ćete na 8,65 km od trenutka kada smo započeli merenje

skrenuti na uzan, jedva vidljiv zemljani put levo, neposredno iza ograde jedne kuće. Obratite pažnju, jer je ovaj put dosta teško uočiti. Do izletišta pored pećine ima oko 370 metara nizbrdo. Ovaj kratak spust ima mestimično dublje kolotrage, podloga je ilovača tako da postaje veoma blatnjav i klizav po vlažnom vremenu, a ka-

rakteriše ga veoma jak nagib. S obzirom na to da je širina puta mala, očekujte da ćete spuštajući se njime bokom zakačiti poneki žbun ili granu pored puta. Savetujemo da se po vlažnom vremenu nikako ne spuštate kolima do same pećine, jer najverovatnije nećete moći istim putem da se vratite. Zato ovo

Na većem delu ove trase vozite grebenom, samom graničnom linijom Parka

Na granici Nacionalnog parka „Đerdap“

Uronjeni u bujno zelenilo Đerdapa

Tokom ispitivanja kvaliteta elektronske blokade proklizavanja na „patriotu“

Reke Đerdapa, bogate vodom, omogućavaju vam da proverite i gaz vašeg terenca; u kanjonu Boljetinske reke, nedaleko od Lepenskog vira

odvajanje (2x370 m) nećemo računati u ukupnu dužinu pređenog puta na našoj trasi.

Od asfalta se definitivno opraštate oko 150 metara dalje, na 8,8 km od početka puta. Odličan makadam na koji ćete skrenuti, nakon što poslednje kuće ostavite za sobom, pretvoriće se u solidan zemljani put na kojem mestimično treba pripaziti na vododerine i veće neravnine, a široki vidici preko cvetnih livada ustupiće mesto gustim, pretežno bukovim šumama, kroz koje ćete se, uz retke izlaske na proplanke, probijati tokom većeg dela ove vožnje.

Na tačno 16 km od početka trase nailazite na manji splet raskrsnica, gde treba pojačati koncentraciju kako ne biste završili na nekom putu kojim niste planirali da krenete. Pažljivo pratite naš

„radar“ u narednih 500-600 metara. Na 17 km od starta, krećući se prilično uskim glavnim grebenom ovog planinskog masiva, stići ćete do mesta gde se s desne strane puta pojavljuje čistina i otvaraju široki vidici. Ovo je zgodno mesto da malo ugasite motor i uživajte u tišini, mirisima i zvucima prirode i prizorima đerdapskih šuma, daleko od naselja.

Manevar u obliku slova Z

Sledeći navigacioni „problem“ očekuje vas na 18,75 km od starta, u vidu raskrsnice gde jedan krak puta ide levo, a put koji vas zanima ide desno, po nagibu prilično jak. Ovaj deo puta ponekad je prekriven debljim slojem lišća, ali ne treba da strahujete, jer je ispod lišća ravan. Savetujemo da ga savladate pomoću blokade diferencijala i bez smanjivanja gasa (ili čak u redukovanom režimu rada, ako ga imate). Kada se napokon nađete na zaravnjenom platonu (ovaj vrh se zove Čoka Poljčin i visok je 726 metara), odmah skrenite što oštrije možete levo i nekoliko desetina metara dalje videćete put koji se spušta desno (ponovo sledi jedan oštar desni zaokret koji će, možda, zahtevati i malo manevrisanja napred-nazad). Ovaj oštar manevar u obliku slova „Z“ nalazi se na tačno 19 km od početka puta. U nastavku puta količina zeljastog bilja u koje je put zarastao pojačava se, ali vam to neće zadati glavobolju jer nema trnja – uglavnom je u pitanju kopriva, paprat i drugo meko, lisnato rastinje koje neće ostaviti trag u laku vašeg četvorotočkaša.

Na 24,5 km od početka trase nailazite na tablu sa natpisom „NP Đerdap“, koja obaveštava pridošlice iz smera Brodice da ulaze na teritoriju Nacionalnog parka. Vi ste se zapravo sve vreme kretali po sa-

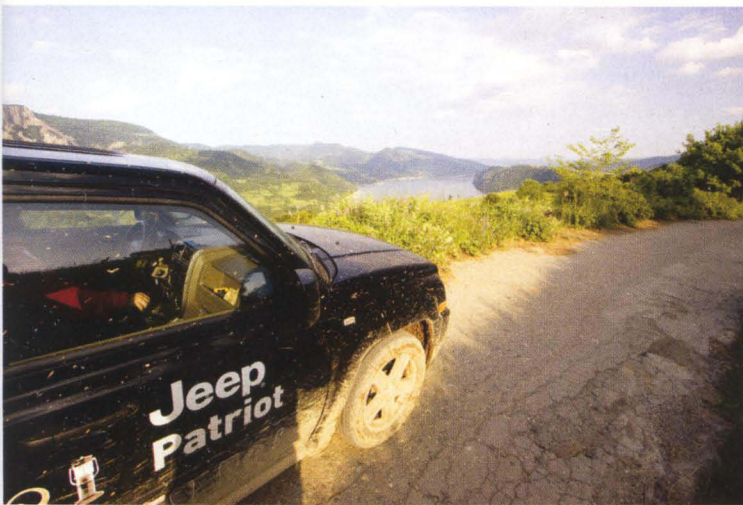
Pre nego što uđete u najgušće šume, trasa po glavnom grebenu đerdapskih planina vodi vas preko živopisnih proplanaka

Uživanje u brzini na asfaltu pre nego što ga napustimo na devetom kilometru puta

U kanjonu Boljetinke

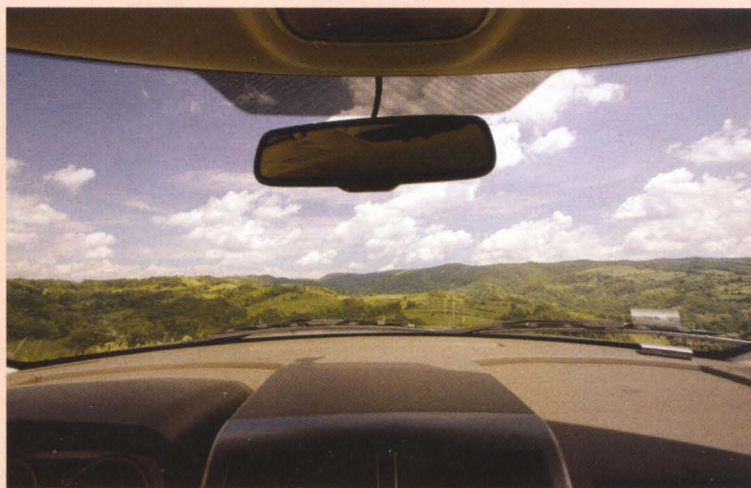
Nakon završetka šumske avanture, sa visine od oko 500 metara, puca živopisan pogled na Dunav

moj granici Parka, jer ona ide po grebenu kojim je trasiran put koji ste upravo prošli. Posle 30,2 km napokon ćete se naći u dolini Leve reke, na skoro 400 metara nižoj nadmorskoj visini u odnosu na najviše tačke grebena kojim ste se provezli. Krenite levo, nizvodno prema Dobri, i kada budete na 33,4 km obratite pažnju na put koji se odvaja poludesno, uzbrdo – to je put koji vas zanima. Sledi desetak kilometara čistog uživanja u

vožnji. Gotovo neprimetno, ponovo ćete se popeti na više od 700 metara nadmorske visine.

Držite se putokaza

Na 45,15 km nailazite na raskrsnicu, jedno od retkih ukrštanja šumskih puteva sa putokazima. Vas zanima desni put, kojim ćete produžiti još 400 metara i potražiti pogodno mesto da se parkirate i ponovo na kratko protegnete noge. Tu ćete pored puta prime-

Radar

polulevo	0 km	Skretanje sa magistrale Kučevo – Majdanpek na put ka Dubokoj i Radenki.
levo	6,9 km	Skretanje levo i početak jačeg uspona ka Radenki.
levo	8,65 km	Odvajanje uskog zemljanog puteljka uz samu ogradu kuće, ka Dubočkoj pećini.
desno	8,8 km	Opraštanje od asfalta, skretanje na kvalitetan makadamski put desno.
oštro levo	16,13 km	Raskršće šumskih puteva, oštro levo skretanje.
desno	16,4 km	Skretanje desno na put koji počinje da se spušta.
poludesno	18,75 km	Držite desni krak puta na uzbrdici, iako levi put deluje kao glavni.
oštra Z kr.	19 km	Na samom vrhu skrenite oštro levo i desetak metara dalje videćete put desno (1).
pravo	24,5 km	Uključenje na bolji makadamski put Dobra – Brodica.
polulevo	25,55 km	Držite se glavnog puta, koji lagano skreće polulevo.
levo	30,2 km	Kada sidete u dolinu reke, skrećete levo (nizvodno).
desno	33,4 km	Hvatate nešto lošiji (u početku) put koji se odvaja desno i počinje da se penje.
desno	43,25 km	Skrećete desno, na nešto užij put.
poludesno	44,4 km	Poludesno, uključujete se na nešto bolji makadam.
desno	45,15 km	Skrećete desno, ka Šomrskom kamenu; putokaz na raskrsnici.
polukrug	45,55 km	Nadite mesto za parking; prilika da prošetate markiranom pešačkom stazom do vidikovca na Šomrskom kamenu.
levo	45,95 km	Nakon što ste krenuli nazad, skrenite levo, u smeru iz kojeg ste stigli.
poludesno	46,7 km	Držite se glavnog puta (desnog), umesto puta kojim ste došli.
poludesno	50 km	Izlazite na asfalt i produžavate njime desno.
pravo	57,4 km	Nastavljate putem koji lagano povija levo, prateći reku nizvodno.
cilj	59 km	Stigli ste na parking muzeja Lepenski vir; uživajte u lepotama Dunava!

(1) Ovo je kritična tačka gde je potrebno da se posebno koncentrišete kako ne biste promašili put. Čim savladate kraću, jaku strminu i izbijete na zaravnjeni prostor, odmah skrenite oštro levo, umesto da produžite putem pravo. Verovatno vam to skretanje neće biti očigledno. Možda je najbolje da izadete iz kola i razgledate neposrednu okolinu, dok ne locirate put koji se odmah levo od ove tačke (posle oštrog levog odmah oštro desno skretanje) spušta s druge strane grebena. To je put kojim treba da krenete.

titi planinarsku markaciju u vidu crvenih krugova sa belom tačkom u sredini. Dovoljno je da ispratite stazu kojom vas markacija vodi (sam početak je veoma strm, ali i kratak) i posle petnaestak minuta šetnje doći ćete do možda najlepšeg vidikovca u ovim krajevima. Kada sednete na ivicu stene pred vama će pući pogled na bezbrojne šumovite grebene koji se slojevito nadovezuju jedan na drugi, bez šanse da ugledate neki trag civilizacije, koliko god daleko zabacivati pogled.

Kada se vratite do auta, krećete putem u smeru iz kojeg ste stigli. Međutim, na 46,7 km po vašem brojaču nastavljate da se držite glavnog (desnog) puta, čime se odvajate od trase kojom ste došli. Na tačno pedesetom kilometru od trenutka kada ste kod skretanja za Duboku resetovali brojač, na prevoju ispod Čoka Njalte izbićete na asfalt starog Milanovačkog puta. Njime krećete desno, spuštajući se laga-

no sa planine. Na dugom travnatom grebenu na koji ćete uskoro izbiti, prosto nećete znati gde da gledate pre – levo, uživajući u prizoru ogromne reke ispod vas, ili desno, u pogledu na šumovitu gromadu Šomrde, sa koje ste se upravo spustili.

Na 57,4 km od početka puta ponovo nailazite na raskrsnicu: desni put ide ka selu Boljetin i omogućava vam izlazak na đerdapsku magistralu, dok vas levi put uvodi u kratak, ali izuzetno živopisan kanjon Boljetinske reke, a posle njega i do poznatog arheološkog nalazišta Lepenski vir. Na 59 km od starta, ova živopisna avantura kroz centralni deo Đerdapa se završava. Vreme je da u nekom od brojnih restorana na Dunavu uzvodno ili nizvodno od Lepenskog vira saberete utiske pre nego što krenete kući, ili možda dalje, u nove avanture po Liškovcu ili Miroču.

A. Veljković

Fotografije: B. Stanojević